

UKRAINIAN LABOR NEWS

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертає ся, хіба що дописувальць
визначить, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непомищення
та заучити поштову марку на її переказку.

ФРАНЦІЯ ШУКАЄ ЗБЛИЖЕННЯ З РАДЯНСЬКИМИ РЕПУБЛІКАМИ.

Стара царська Росія була дуже важним звеном в господарським ланцюзі Європи. Вона достарчала промислово розвиненим країнам західної Європи сировину та була для них одним із найбільших ринків. З вибухом революції в Росії і приходом там до влади большевиків, капіталістична Європа, щоби повалити першу робітничо-селянську республіку в світі, наложивши на СРСР економічні санкції, почала шукати мирного зближення з радянською федерацією, щоби мати доступ до її сировини.

Та бачучи, що не можна повалити радянських республік і експлуатувати безконтрольно їх природні багатства, капіталістичні держави західної Європи почали шукати мирного зближення з радянською федерацією, щоби мати доступ до її сировини.

Першою по тій дорозі пішла Англія, яка після довгих переговорів заклочила з СРСР торговельний договір. Той самий Лойд Джордж, який казав, що "большевизм мусить бути здавлений", — перший простягнув большевикам руку для ведення торговельних переговорів. За Англією пішла Італія, з якою СРСР уклади торговельні договори. І в Англії і в Італії перебувають вже від довгого часу радянські торговельні делегації, і між ними країнами і радянськими республіками ведуть ся торговельні зносини.

Та і всіх капіталістичних держав західної Європи найгірше ворожо відносилась до радянських республік Франція. Вона не лише сама посилала військо на полудневну Україну, не лише підмадала протирадянськи авантюри Денікіна, Петлюри і Врангеля і польсько-петлюрівський напад на Україну, не лише устами Каеманса пропонувала обвести радянські республіки "колючим дротом", — але була за війною з большевиками навіть тоді, коли її союзниця Англія і Італія позаклочували вже з ними торговельні договори. Вложивши в Росії в формі позичок найбільше капіталів, Франція зі всіх аліантських держав найбільше противилась всякому співданню з большевиками. Се найгірніше виявилось на недавній міжнародній конференції в Генуї а також в Газді.

І ось та несприятлива, скрайно протибольшевицька Франція починає в останніх часах загравати з радянськими республіками, починає шукати з ними зближення. Бачучи, що не відібрати її своїх мільярдів після повалення большевиків, вона починає примирювати ся з положенням і хоче навязати зносини з такою Росією, якою вона є, та використати бодай дещо з торговлі з нею.

В нашій газеті була вже подана новинка про те, що до Москви виїхав французький сенатор Елвард Еріот. В тій новинці було сказано між иншим, що шість подорожж Еріота стоїть в тісній звязку з заходами французького правительства, знайти зближене з радянським правительством. Французькі газети доносили також, що крім Еріота до СРСР їде міністер мав виїхати бувший французький міністер відбудови Люшер. Також до Москви приїхала недавно група французьких інженерів, промисловців, купців і банкірів. Із завданням — розробити на місці план відновлення частини колишніх французьких підприємств і відновити зносини між французькими капіталістами і радянськими торговельними установами.

Кореспондент ньюйорського "Таймса" доносить з Парижа під датою 17. жовтня, що міністер Еріота в Росії увінчала ся вже успіхом. Французька преса і французькі урядові круги є вдоволені з результатів поїздки Еріота. Коли Еріот виїздив з Франції, преса була дуже остророжна. Він їхав як приватна особниця для обсервації: Він бачив ся з Чічериним і иншими совітськими провідниками і привіз назад вістку, що Росія готова заключити союз з Францією. Нині Еріот не є вже більше приватною особницею, — він є "повернувшимся амбасадором". А газета "Темп", яка є висловом думки французького правительства і яка від 1917 р. без перестанку найгірше нападала на СРСР, серйозно обговорює нині французький союз з большевиками. Також багато инших газет, які заступають думку французького правительства, пишуть нині прихильно про місію Еріота.

"Темп" в своїй статі каже, що в 1922 р. Росія наново заняла своє місце в європейській політиці. Він вказує на Генуїську конференцію, на Гагську конференцію, на договір з Німеччиною в Рапалло та на "велику зміну спричинену турецькими побідями". Далі "Темп" пише, що Росія мусить відіграти свою роль в переговорах в справі проливів. Він приходить до заключення, що в європейській політиці мусить ся брати в рахунок Росія.

В такім дусі пише нині найбільш реакційна французька газета, орган французького правительства, яке до послідньої хвилі знало лише боротьбу проти радянських республік. До такого заключення приходять нині французька буржуазія, яка бачить, що не зможе повалити большевиків і тому старається захопити в свої руки торговлю з радянськими республіками, щоби вона не попала цілковито в руки Німців та Англіїців. Так образив нині французького буржуа сильний пастук радянського червоноарміїця.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ!"

СТИХІЙНІ НЕЩАСТЯ.

Людина опанує природу. Сучасний чоловік завоював воздух, море, поклав земську куля сіткою залізниць, винайшов радіо, за посередництвом якого розмовляє без дроту з другим чоловіком на віддалену тисячі миль.

Однак чоловік є безпомічний боротись зі стихією. Кожного року в одному то в другим місці земської кулі вибухають стихійні нещастя, які обертають цвітучі і багаті краї в пустині. Стихійні нещастя бувають в різних формах, вони бувають і на суші і на морю. Найбільше стихійні нещастя нашого часу, відгуки якого ще чути і наслідки якого остануть ся на довіло в пам'яті теперішнього покоління — се посуха в Приволжжі і в полудневій Україні минулого року.

Кожда хоч трохи думаюча людина знає, що нема ще такої сили, геній чоловіка не винайшов ще такого средства, якими можна-б бороти ся з тою стихією. Злучені Держави — край винаходів, найбільше розвиненої техніки в світі, а проте що року там видаються ріки, які затоплюють поля, заливають і руйнують міста зі стотисячним населенням і до сей пори геній американського техніка не знайшов способу, при помочі якого можна-б вже раз на завісідгі забезпечити населення від того нещастя. А впливу рік не можна рівняти до посухи.

Однак ніхто не поспіє заклинати правительству Злучених Держав, що се його вина, що в Злучених Державах видаються ріки. А є люди, єсли тільки сних двоногих скотини можна назвати людьми, які говорили, писали і ще й тепер говорять і пишуть, що посуху в Росії і на Україні спричинили большевики, а єсли не спричинили, то не зявилигі тому стихійному нещастю.

У вініпегських кінематографічних театрах показують тепер спустошені пожаром місцевости провінції Онтаріо. В північній частині Онтаріо, в околиці озера Тімискемінг, горіли ліси. Огонь бушував зі страшною силою і випалив місцевість розміром 25,000 квадратних миль. На сій великій площі він спалив буквально все. Згоріло до тая 17 більших і менших міст. Се сталося лише пару тижнів тому назад. На місце катастрофи вислано було людей, щоби бороти ся з огнем, бо з огнем все-ж таки можна бороти ся.

Однак нічого не помогло. Вигорів ліс на величезній просторі, вигорили міста, є жертви в людях і 6,000 жителів лишились без даху над головою, без кусця хліба, без одєжи. В театрах показують руйні міста Гейленбурга, по загних которого ходять гуртами обдерті діти, матері з маленькими дітьми на руках, ходять і плачуть неспасні, бездомні жертви стихії. З инших місцевостей ім доставляють поживу і одєж, і коло допомогового пункту сотками товплять ся сї жертви стихії, щоби дістати кусок хліба або драгунину одєжину.

І ніхто не обвинувачує ні провінціального, ні домінійального правительства в тім, що воно допустило до сего стихійного нещастя, хоч повторюємо, з огнем можна бороти ся. Божемилым назвали-б того чоловіка, який заклинув би властям їх безрадієнь боротьби з лісовим пожаром. А певно, що в Канаді не надеть ся такий ідіот, який обвинувачував би канадські власті в допущенні сї катастрофи.

В північній частині провінції Альберти також горять ліси вже через довгий час. Згоріло вже на мільони доларів дерева і тільки з приходом зими велика навала снігу зможе загасити огонь, сказав представник правительства.

Значить очікують другої стихії природи, яка допоможе загасити огонь, тоді як в висушених спеком місцевостях Приволжжі і України, сніжний навал відібрал в голодуючому населенні послідні корінь, якими воно жило ся. Тай що значить нещасте в північній Онтаріо в порівнянню з нещастем самого Приволжжа? В Онтаріо лишилось без притулку 6,000 населення, а в самім Приволжжі — поверх 20,000,000. Тай що можна було протиставити спеці в Приволжжі і на Україні в порівнянню до огню в Онтаріо? Нічого. А однак многі люди, задурені ворожою радянським республікам пресою, зявлявали вину за посуху і голод там на радянську владу; зявлявали вину і ті, які мовчав з приводу стихійного нещастя в Онтаріо, зявлявали вину і ті, які сами не в силі запобігти або скоротувати пожари лісів в Онтаріо і Альберті.

І всі вони називають себе "людьми".

Волдець.

ЧОМУ ЄВРОПА ЗНОВА ЗАЦІКАВИЛАСЬ СХІДНОЮ ГАЛИЧИНОЮ.

На порядок дня нарад ріжних буржуазних конференцій приходять знова справа Східної Галичини. Англійський посол у Варшаві офіційно за протестував проти переведення Польщею виборів в Східній Галичині. Європейська буржуазна преса мистить ріжні замітки про положенне в Східній Галичині.

Українська націоналістична преса собі вудить: наші старани увінчали ся успіхом, галицькою долею заінтересовані великі буржуазні держави. Ноти такі придали ся і тим подібні крикливі статі та вісти своїм трудам та дипломатичним старанням старують ся приписати ті минні успіхи.

І справді на перший погляд справа так виглядає і наші патріоти тому і так безпечно галатують, бо знають, що широкі маси не визнають ся на махінаціях європейського капіталу та на дрібних сутинках у великому бою двох великих нафтових трестів: англійського та французько-американського.

Оба капіталістичні могутні нафтові трести американський "Standard Oil" і англійський "Royal Dutch" не заперестали боротьби за світове панованє, і як у всякій боротьбі, так і в галицькому нафтовому фронті зауважуєть ся хвилева англійська побіда. Як писала колісь "Наша Правда", опинилась була переважача частина галицьких нафтових теренів та акційних підприємств в руках французько-американського тресту "Societe des Petroles de Dombrova", чим зажурила свого англійського конкурента та примусила його звернути більшу увагу на галицький відітнок всевітнього нафтового фронту. При помочі свого філіяльного банку в Австрії "Wiener Kreditanstalt" зуміли Англіїці заклинати переважачу часть акцій нафтових галицьких підприємств "Галицьке Карпатське Нафтове Товариство" "Galizische Karpathen-Petroleum-Gesellschaft" і "Східниця", переперти своїх банкових директорів віденського кредитового заведення (Найрата і Еренфельза) на управителів названих підприємств і в сей спосіб англійський нафтовий трест приходиться знова до пануючого становища в продукції галицької нафти і усунув свійого американського конкурента від друге місце. Згідно з основними підставами колоніального політики імперіалістичного капіталу англійський нафтовий капітал, захопивши господарсько-галицькі жерел сировини, докладає всіх сил, щоби позбути ся невигідного йому тепер французько-американського впливу, під яким знаходиться ся теперішня шляхощка Польща. Тому яснє стане кождому заінтересованє і інтервенції представника англійського капіталу у Варшаві, зрозуміле становище англійської капіталістичної преси і преси напівколоніальних держав Європи. Галицькі націоналісти не мають чим хвалити ся. Не було-б Петрушевича — англійський нафтовий трест знайшов би кого иншого, як від всякий час находить відповідний йому люді чи то в Мексику, в Малій Азії, в Китаю, чи на инших нафтових територіях.

погаяду слідкувати за ходом подій в боротьбі обох конкурентів і використовувати кождою подією в хосен соціальної революції і визволеня пролетаріату як в Східній Галичині, так і в цілому світі. Крик преси англійського нафтового капіталу послідними часами притих. Притих тому, що становище Англії в міжнародній політиці захитане. Події в Малій Азії дали перевагу Франції.

Цілий капіталістичний світ потрясають могутні бої організованого пролетаріату. З другої сторони імперіалістичний капітал не має иншого виходу з замотаних господарських проблем, як тільки нову світову війну, нову різню пролетаріату, і тому галицькі робітники та селяни мають ясно бачити теперішні відносини капіталістичного світа і у відповідну хвилю сказати і своєслово — слово пролетаріату і трудового селянства. А націоналістам не лишаєть ся нічого иншого, як заклинати своїх вірних — терпеливо чекати, докі європейська політична ситуація не змінить ся знова в хосен Англії.

В. Левиц.

ПЕРША БЛИСКАВКА.

Кривава руїна Європи в наслідок страшної нечуваної війни 1914—1918 рр. не принесла людству заспокоєня, бо капіталістичний лад не може усунути постійної причини війни — погоні капіталістів за лихварським прибутком. Капіталізм то є лад "війни та мира", та мира задля прибуточної війни.

Версальський мир і є таким передгрозом миром.

Перемага Антанти не окупила витрат зроблених на війну. Доводить ся весь час зявляти військової сили, щоби надішувати на пережожену Німеччину. Доводить ся держати на поготові військової сили, бо кождої хвилини готові перемацї Англія та Франція кинуть одна на одну "вирішати спірні справи".

Ми писали вже про одну таку "спірну справу" — турецьку "справу", якої здавна не можуть "розв'язати" європейські капіталістичні політики: ані збройним шляхом, ані дипломатичною балаканиною.

Через Туреччину протягнули шляхи з Європи до Азії. Німеччина, коли була ще дужою державою, поклатала свої мрії на турецький шлях. Там в Малій Азії і далі є до Індії тїгла ся торговельна імперіалістична стежка Англії.

Туди все частіше поглядає Франція, яка тепер після загину Німеччини найбільш боїть ся англійських завойовань на Сході.

Цюмагу насувала хмара, якої не розвіяли громозводи-Договори Версальський, Сен-Жерменський та Севрський з безліччю "додаків".

Англія підготувала Грецію, озброїла її, підбурювала та штурхнула на Туреччину. Франція ж мусила якось перешкодити і тому допомогла Туркам. І от зі спору Англії з Францією, зі сварки двох імперіалістичних велетнів, які шукають собі наживи — виникає справжня війна поміж... Греками та Турками. "Пани боють ся, в халіпів чуби трішати"...

Греція вичікувала постанов лондонської конференції, але тому, що стосунки Англії з Францією не покращали, Грекам було зроблено наказ забирати Царгород, до якого таждо стягнуті були англійські та італійські війська.

Та, як ми її передбачали, турецький наряд виявив себе не такою вже "хорою людиною", як гадали європейські дипломати та генерали. Обєднались коло свого революційного уряду, "Національного Зібрання" під проводом Кемаля Паші, турецький наряд повстав за своє визволенє.

За пару тижнів турецьким військом знищено геть всю турецьку армію. Греків. Південна армія захоплена в полон, а північну, що пробивалась й на виручку, також обложено навкруги й цілком вини-

сено. Взято в поло грецького головнокомандуючого, сини офіцерів... Захоплено безліч військового майна та зброї. Нарешті 9. вересня Туркам здобуто Смирну, велике місто на березі Середземного моря, — важливу військовою та торговельну базу.

Се все було величезною несподіванкою для Англії і вона тепер з усіх сил намагаєть ся вратувати становище, як найшвидше замирити воюючі сторони. Але кемалісти виставляють вимогу повного визволеня Туреччини від чужоземних військ, та забезпеченя Царгороду від нападів, шляхом повороту Турецької фортеці Адрианополя в Тракії.

В повітрі Європи, насиченому грозовою електричністю промайнула перша блискавка. "Ліга Націй", утворена мудрим капіталістичним політиками задля мирного поагодження усіх міжнародних справ, виявила своє безсилє перед майбутню грозою. Вона навіть не спробувала втручатись у греко-турецьку справу, бо як заявив її голова, "Ліга Націй" створена не для застановлення умов мирних договорів, а для доглядку за додержанєм мира".

Ач, ти, доглянула, стара відма! Безсила ти усунути нові війни, безсила й задогнати революційним рухам, що повстають в наслідок твоєї дурної та ганебної політики! Сам готує собі капіталізм домовину — світовому пролетаріатові остане ся засипати її землею та забити осиковим кілком.

Революційне піднесенє турецького народу — якрава прирєта.

Та це яснійші звістки з Греції, де після тих подій грецький наряд зрозумів, до чого його веде політика короля Константина.

Королєві Константинові вже довелось втікти з столиці. Поїхав туди цареня Юрій, та чи не доведеть ся і йому завтра тікати звідтїля?

ПАЛАТА ПРАЦІ В МОСКВІ. На місці найбільшого готелю в Москві "Continental" радянські установи рішили збудувати величун Палату Праці. Буде вона займати поверхню 6,000 квадратних сажнів, а в ній устроєна велика сажна 10,000 осіб. Вершок палати прикрасить вежа з астрономічною обсерваторією. Проект будови зладив архітект Грусон.

Концесія для Американців. ПЕКІН, 7. жовтня. — Російська совітська делегація, в Пекіні оповістила, що американський "Синклер Ойл Ко." надано права розсліджувати і розвивати гірничу індустрію в північній частині Сахаліну на протяг п'ять років.

ДО ПОЧЕСНОГО ОБОВ'ЯЗКУ.

Рада Народних Комісарів ухвалила покликати до червоної війська тих, що народили ся в 1901 році. Від 15. вересня до 1. листопада ся постанова має бути переведена в жите — юнацтво значеного віку повинно стати в лави червоних оборонців робітничо-селянської республіки, повинно виконати свій найвищий і почесний обов'язок.

Мимоволі тут приходить на думку порівнанє теперішнього покликания до війська з колишніми дореволюційними призвами в царську буржуазно-панську армію, що була знарядєм в руках пануючих для поневоленя і пригнобленя трудящих мас.

Яка щаслива теперішня моладь! Їй нема чого боїти ся, що з неї, як у старі царські часи, зробить в казармі автоматичних виконавців панської волі. Щаслива вона, що не скують її волю й розум, що примушувати слухачню боротьби ся за інтереси ненажерливої буржуазії. Не прийдець ся моладі віддавати своє моладє жите за добробут п'яво помішків і капіталістів та мурдувати своїх власних братів, що розпутлива буржуазія могла спокійно ссати з них кров і шалено бенкетувати.

Який короткий час минав від тоді й яка величезна зміна! Теперішній червоний воєнка мусить бути вже не невільником, не автоматом без розуму й волі, а свідомим громадянином, що покликаний його власним, вибраним ним самим, робітничо-селянським урядом, щоб стояти на сторожі його вільної батьківщини й оборонити її коли буде треба, від поміщицько-буржуазних зграй.

Теперішній воєнка знає, що його не пішдуть мурдувати його же братів — трудящих, щоб поневолили нові країни й збільшити зиски капіталістів. Він знає, що завданє Червоної Армії — їє війна для грабунку, а захист мира.

Як приємно, як радісно повинен почувати тепер себе кождий призвиків іє класи трудящих, знаючи даї, що казарма не усе вже його розуму, а буде розвинені його, а буде одною з шків його робітничо-селянської держави, в якій виховують ся свідомі громадяни, оборончі вої і добробуту трудящих.

Почуваючи все те, теперішній юнак не може не відчувти, що коли він стає червоним воєнком, то виконє тим скорше навіть не обов'язок супроти держави, а своє право, святе велике прао оборонити волю й долю працюючого люду. Коли ж се назвати обов'язком, то обов'язок сей є великим і почесним.

До свідомого-ж виконаня сього почесного права-обов'язку, юнацтво України!

П. Л.—ий.

ВИДАТИ БАНДИТІВ!

Повноважним представником УС.С.Р.Р. в Польщі, тов. Шумським, передано міністрові законорних справ Польщі ноту з вимогою видачі українській владі ватаги бандитів, що перейшли з України до Польщі, на чолі з атаманом Гальчевським і його найбільшим помічником Кирялюком.

В ноті говорять ся, що бандою винено на території Подільської губернії багато тяжких кариш злочинів: забито й тяжко поранено кілька десятків мирних громадян, пограбовано й зруйновано кілька економії, цукроварень і лісництв, а також кооператив, коморі л'янок.

Тов. Шумський висловлює певність, що польська влада видасть бандитів українськму судові, не зв'язуючи на відсутність між Україною і Польщею спеціальної конвенції про взаємну видачу кариш злочинців.

Холера припинила ся.

З ріжних міст України повідомляють, що холера перестала лютувати.

В Миколаєві холерні шпиталі зовсім звільнили ся.